

การศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการและแนวทางแก้ปัญหาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

A Study of Academic Affairs Administration Problems and Solutions of Basic Educational
Institutions under Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 1

สุวภา คงบุงคล้า

นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

Suwapha Khongbungkhla

Graduate Student of Master Degree Program in Educational Administration, Vongchavalitkul

University

Corresponding author Email address: Suwapha_123@vu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน 2) เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ที่มีสภาพทั่วไปต่างกัน และ 3) เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำนวน 155 โรงเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 95 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 46 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 14 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการและครู เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบสมมุติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยใช้ t-test และ F-test และทดสอบรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffé's Method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยปัญหาสูงสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

2. การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทโรงเรียน ที่ตั้งและขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผู้วิจัย ได้สรุปแนวทางการแก้ปัญหาดังนี้ ด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษาควรมีการวางแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศการศึกษา

ต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา สถานศึกษาควรมีการระดมทุนจากสมาคมผู้ปกครอง ในการจัดซื้อสื่อและเทคโนโลยีหรือขอบริจาคสื่อจากหน่วยงานอื่น ใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประดิษฐ์เป็นสื่อซ่อมแซมสื่อที่มีอยู่ ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อประเภทต่างๆ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียนรายบุคคลและรายกลุ่ม และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สถานศึกษาควรมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น และจัดทำทะเบียนแหล่งการเรียนรู้ ควรสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญา ในท้องถิ่นโดยการพานักเรียนออกไปศึกษานอกสถานที่

คำสำคัญ : ปัญหาการบริหารงานวิชาการ, แนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการ, สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

The purposes of this research were to 1) study the academic affairs administration problems of basic educational institutions under Chaiphum Primary Educational Service Area Office 1 and 2) compare those problems as classified basic educational institutions with different circumstances and 3) find out the solutions for the academic affairs administration problems of the basic education institutions under Chaiphum Primary Educational Service Area Office 1.

The research samples were from 155 schools under Chaiphum Primary Educational Service Area Office 1. Ninety-five out of 155 schools were small-sized schools. Forty-six and 14 out of 155 schools were large and small-sized schools respectively. The research samples were educational administrators, heads of academic affairs and instructors. The research instruments were a five-point rating scale questionnaire and a semi-structured interview form. The statistical methods used to analyze the data were the percentage, mean score (\bar{X}), standard deviation (S.D.), t-test, F-test and the Scheffé post hoc comparisons.

The results of the study were as follows:

1. The academic affairs administration problems of basic educational institutions were in the moderate level in overall and by aspects. The aspect with the highest was educational supervision, followed by the development of innovative media and educational technology, and the development of learning resources.

2. When comparing the academic affairs administration problems of basic educational institutions as classified by types of school, school locations and school sizes, the results were the followings by types of school were not different in overall and by aspects by school locations were different at the significant level of 0.05 in overall and by aspects. However, the aspects which were evaluation, assessment and accreditation of prior learning, and the development of internal quality assurance system were not different and by school sizes were different at the significant level of 0.05 in overall and by aspects.

3. Regarding the solutions for the academic affairs administration problems, the results were the followings: Concerning educational supervision, the educational institutions should have systematically educational supervision plan. The educational supervision should be conducted continually and regularly In relation to innovative media and educational technology, the educational institutions should have funding raised from the parent association in order to purchase media and technologies or the media can be donated by other sectors. Available materials should be taken to produce media or the broken media

devices should be fixed. Instructors should be encouraged to produce different kinds of media that are appropriate to individual learners and group learners and In regard to the development of learning resources, the educational institutions should survey the learning resources and folk wisdom, then record the information related to learning resources. The educational institutions should support and make use of learning resources and folk wisdom by arranging the students filed trip.

Keywords: Academic Affairs Administration Problems, Solutions for the Academic Affairs, Administration Problems, Basic Education Institutions

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกปัจจุบันนี้เป็นยุคโลกาภิวัตน์เป็นสังคมและเศรษฐกิจฐานความรู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นผลจากความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ดังนั้นการบริหารจัดการในทุกวิชาชีพจำเป็นต้องปรับตัวเป็นอย่างมาก จึงจะนำไปสู่ความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้า การจัดและบริหารการศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแนวทางในการดำเนินการเพื่อให้การศึกษابرลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ธีระ รุญเจริญ (Runcharoen, 2012) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนามนุษย์ โดยกำหนดเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกคนให้ได้รับการพัฒนาแบบองค์รวม ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างศักยภาพให้กับตนเองที่จะนำความเข้มแข็งของครอบครัว ชุมชน และสังคมไทย โดยเพิ่มจำนวน ปีการศึกษาของคนไทยเป็น 10 ปี ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 มาตรา 4 ที่ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมาตรา 6 การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (The Office of Standards and Quality Assessment, 2010)

ในยุคปฏิรูปการศึกษา โรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจะมีโอกาสในการตัดสินใจมากขึ้น หลักการกระจายอำนาจทางการศึกษา ที่ให้สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่รับผิดชอบการบริหารงานวิชาการโดยตรง เป็นเรื่องที่สถานศึกษาและสำนักงานเขตพื้นที่จะต้องปรับตัวอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรู้ เข้าใจ และมีทักษะเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ โดยเฉพาะในเรื่องของการบริหารหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น และโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำทางวิชาการทั้งทางด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ซึ่งหมายความว่า ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องรู้และเข้าใจกรอบแนวความคิดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และกระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นอย่างดี จนสามารถนำไปดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นไปตามหลักสูตรแกนกลาง และในขณะเดียวกันก็สนองความต้องการความสนใจและศักยภาพของผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น รวมทั้งสามารถพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีการเรียนรู้ที่เหมาะสม ตลอดจนการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่เพียงพอและกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารจัดการสถานศึกษา 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป โดยในด้านการบริหารวิชาการแบ่งออกเป็น การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การ

พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาชีพกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ในการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนให้มีคุณภาพนั้น จะบรรลุผลมาน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 2 ประการ ได้แก่ คุณภาพและประสิทธิภาพในการสอนของครู ซึ่งทั้งสองประการเป็นเรื่องของการบริหารวิชาการ โรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาระดับปฏิบัติการที่สำคัญที่สุด การบริหารงานวิชาการนับว่ามีบทบาทสำคัญต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารโรงเรียน แต่การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนจะมีคุณภาพดีมาน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการที่สำคัญที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะต้องให้ความสำคัญแก่งานวิชาการ ต้องเข้าใจขอบเขตการดำเนินงานและภาระหน้าที่ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเป็นอย่างดี และการบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ส่วนการบริหารงานด้านอื่นๆ นั้น เป็นเพียงปัจจัยส่งเสริมสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจะต้องสนับสนุนให้ครูจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งทั้งผู้บริหารและครูจะต้องมีขอบข่ายการบริหารงานวิชาการอย่างชัดเจน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) แต่จากการประเมินผลคุณภาพการศึกษาระดับชาติ พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ในปีการศึกษา 2556 ผลปรากฏว่า นักเรียนทำคะแนนได้ต่ำกว่าร้อยละ 50 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ซึ่งแสดงถึงปัญหาในการบริหาร จัดการศึกษาอย่างชัดเจน

จากความสำคัญและปัญหาการบริหารงานวิชาการดังกล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัย เรื่องปัญหาการบริหารงานวิชาการและแนวทางแก้ปัญหาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยเน้นการศึกษาการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นรากฐานการพัฒนาด้านวิชาการที่สำคัญที่สุด เพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของชาติที่วางไว้ และเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

2.2 เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ที่มีสภาพทั่วไปต่างกัน

2.3 เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการและแนวทางแก้ปัญหาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากร ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำนวน 257 โรงเรียน โดยจำแนกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 157 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 77 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 23 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำนวน 155 โรงเรียน จำนวนดังกล่าวได้มาจากตารางสำเร็จรูปของ

เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan อ้างถึงใน ไพศาล หวังพานิช (Wang Pha Nit, 2013) จำแนกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 95 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 46 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 14 โรงเรียน ซึ่งได้จากการเทียบ สัดส่วนร้อยละ ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และครู รวมโรงเรียนละ 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูล ทั้งหมด 465 คน โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น ถ้าสุ่มได้โรงเรียนใดให้ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ ครู เป็นผู้ตอบ แบบสอบถามโรงเรียนนั้นด้วย

ตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษาที่เคยได้รับรางวัลด้านการบริหารจากหน่วยงานต่างๆ จำนวน 8 คน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ จำนวน 1 คน และ ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน รวมทั้งหมด จำนวน 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มี 2 ฉบับ เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แบบสอบถาม มี 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นส่วนเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ประเภทโรงเรียน ที่ตั้งของโรงเรียน ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน เป็นแบบตรวจสอบรายการ ตอนที่ 2 เป็นส่วนที่สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 เป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ประเด็นคำถามได้มาจากผลการวิเคราะห์ แบบสอบถาม แล้วนำผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการที่มีระดับปัญหามากที่สุด 3 ด้าน มากำหนดแนวทาง ประเด็นการสัมภาษณ์ โดยให้ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์เสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเว้นที่ว่างให้ ผู้ตอบแสดงความคิดเห็นโดยเสรี

การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลจากแบบสอบถาม ได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป เพื่อ หาร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test และ F-test วิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's Method) แล้วจึงนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตาราง วิเคราะห์แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างแนวทางการแก้ปัญหาในแต่ละด้าน โดยนำเสนอเป็นความเรียง (Content Analysis)

4. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการและแนวทางแก้ปัญหาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 สรุปดังตาราง 1

ตาราง 1 ระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	\bar{x}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.59	1.24	ปานกลาง
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.54	1.25	ปานกลาง
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	2.60	1.27	ปานกลาง
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	2.75	1.12	ปานกลาง
5. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	2.74	1.16	ปานกลาง
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.84	1.23	ปานกลาง
7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.53	1.31	ปานกลาง
ภาพรวม	2.66	1.13	ปานกลาง

จากตาราง 1 พบว่าระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดสามอันดับแรก คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 2.84$) รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 2.75$) และด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.74$)

การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ที่มีสภาพทั่วไปแตกต่างกัน ดังตาราง 2-5

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามประเภทโรงเรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ประเภทโรงเรียน				t	Sig
	ประถมศึกษา (n = 118)		ขยายโอกาส (n = 37)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.63	1.25	2.47	1.21	0.65	0.53
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.51	1.26	2.63	1.24	-0.52	0.60
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	2.63	1.32	2.50	1.11	0.56	0.57
4. ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	2.80	1.14	2.56	1.03	1.13	0.26
5. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	2.77	1.20	2.66	1.01	0.51	0.61
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.83	1.28	2.87	1.11	-0.17	0.87
7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.57	1.36	2.41	1.14	0.70	0.48
รวม	2.68	1.16	2.59	1.04	0.42	0.67

จากตาราง 2 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โรงเรียนประถมศึกษา กับโรงเรียนขยายโอกาสมีปัญหาการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียน

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ	ที่ตั้งของโรงเรียน				t	Sig
	ในเมือง (n = 46)		นอกเมือง (n = 109)			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	2.14	1.18	2.78	1.22	-2.99*	0.003
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	2.22	1.16	2.67	1.27	-2.04*	0.043
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	2.46	1.30	2.66	1.26	-0.85	0.395
4. ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	2.41	0.95	2.89	1.15	-2.65*	0.009
5. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	2.46	1.03	2.86	1.19	-2.03*	0.044
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.46	1.10	3.00	1.25	-2.53*	0.012
7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.24	1.11	2.65	1.37	-1.96	0.053
โดยภาพรวม	2.34	1.02	2.79	1.16	-2.37*	0.020

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 3 แสดงว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยโรงเรียนนอกเมืองมีค่าเฉลี่ยมากกว่าโรงเรียนในเมือง

ตาราง 4 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

ปัญหา	ขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน					
	ขนาดเล็ก (n = 95)		ขนาดกลาง (n = 46)		ขนาดใหญ่ (n = 14)	
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.10	1.29	1.82	0.52	1.66	0.44
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ	3.03	1.32	1.73	0.52	1.90	0.70
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	3.07	1.30	1.74	0.64	1.77	1.07
4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	3.19	1.16	2.03	0.55	2.12	0.56
5. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้อ	3.04	1.26	2.26	0.79	2.30	0.69
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.10	1.28	2.47	1.08	2.28	0.85
7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	2.98	1.44	1.77	0.56	1.95	0.64
โดยภาพรวม	3.07	1.24	1.98	0.43	2.06	0.48

จากตาราง 4 แสดงว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยโรงเรียนขนาดเล็ก มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ($\bar{X} = 3.07$) รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ ($\bar{X} = 2.06$) และโรงเรียนขนาดกลาง ($\bar{X} = 1.98$)

ตาราง 5 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงานโดยภาพรวมและรายด้าน

ปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	64.20	32.10	28.30*	0.000
	ภายในกลุ่ม	152	172.39	1.13		
	รวม	154	236.58			
2. ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ	ระหว่างกลุ่ม	2	58.48	29.24	24.26*	0.000
	ภายในกลุ่ม	152	183.23	1.20		
	รวม	154	241.71			
3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	57.65	28.83	22.89*	0.000
	ภายในกลุ่ม	152	191.46	1.26		
	รวม	154	249.11			
4. ด้านการพัฒนาคอนว้ตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	46.88	23.44	24.53*	0.000
	ภายในกลุ่ม	152	145.28	0.96		
	รวม	154	192.17			

ปัญหา	แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
5. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	2	21.84	10.92	8.99*	0.000
	ภายในกลุ่ม	152	184.70	1.21		
	รวม	154	206.54			
6. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	17.22	8.61	6.01*	0.003
	ภายในกลุ่ม	152	217.80	1.43		
	รวม	154	235.02			
7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2	50.27	25.14	17.80*	0.000
	ภายในกลุ่ม	152	214.64	1.41		
	รวม	154	264.91			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	42.81	21.41	20.89*	0.000
	ภายในกลุ่ม	152	155.74	1.02		
	รวม	154	198.56			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 15 แสดงว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ เชฟเฟ่ (Scheffé's Method)

5. อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการพัฒนาสื่อวัตกรรมการเรียน และเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 6) ด้านการนิเทศการศึกษา 7) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบประเด็นที่สำคัญจึงนำมาอภิปรายผลดังนี้

5.1 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปราณี ชินโน (Chin No, 2013) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร ธนูปกรณ์ (Thanu Pakon, 2014) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ตามความเห็นของบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจากการประเมินผลคุณภาพการศึกษาระดับชาติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีคะแนนได้ต่ำกว่าร้อยละ 50 ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 จึงตระหนักถึงปัญหาในการบริหารจัดการศึกษาอย่างชัดเจน จึงเน้นให้สถานศึกษาได้ให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน

5.2 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

5.2.1 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามประเภทโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารงานวิชาการที่เป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษาซึ่งผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญ และในยุคปฏิรูปการศึกษามีหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่ให้สถานศึกษารับผิดชอบการบริหารงานวิชาการโดยตรงนั้น โรงเรียนและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีโอกาสในการตัดสินใจมากขึ้นจึงทำให้ผู้บริหารเล็งเห็นความสำคัญของงานวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับ ชำนาญ ท่วมพงษ์ (Thuam Phong, 2007, Abstract) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดระยอง เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกิ่งอำเภอนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 จำแนกตามประเภทของโรงเรียน พบว่าปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวมและรายด้านของโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ

5.2.2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามที่ตั้งของโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 5 ด้านจากทั้งหมด 7 ด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเมืองอยู่ใกล้เขตชุมชนจะมีความพร้อมมากกว่าโรงเรียนที่อยู่นอกเมืองในทุกๆ ด้าน เช่น นักเรียน พ่อ แม่ ผู้ปกครองอยู่ในสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและสังคมที่เจริญ พ่อแม่ ผู้ปกครองมีฐานะดี มีความรู้ดี จึงสนับสนุนช่วยเหลือลูกได้ดี รวมทั้งโรงเรียนมีงบประมาณสนับสนุนการบริหารเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดสอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่ จึงทำให้การบริหารงานวิชาการมีปัญหาน้อยกว่าซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสอดคล้องซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (Wong Anu Tara Rot, 2010) ที่ได้สรุปว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานทางด้านวิชาการเนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดโปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นหัวใจของการศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ซึ่งอาจจะเกี่ยวข้องทางตรงหรือทางอ้อมก็อยู่ที่ลักษณะของงานนั้น

5.2.3 ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนบุคลากรน้อย เมื่อเทียบกับโรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีความพร้อมในด้านจำนวนบุคลากร งบประมาณมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนั้นผู้บริหารจึงสามารถจัดครูเข้าปฏิบัติงานได้อย่างหลากหลายและเหมาะสม จึงส่งผลให้การบริหารงานวิชาการมีปัญหาน้อยกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุปราณี ชินโน (2556 : 86-88 (Chin No, 2013) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดต่างก็มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร ธนุปรกรณ์ (Thanu Pakon, 2014) ที่ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนตามความเห็นของบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.3 แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

5.3.1 ด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษาควรมีการวางแผนการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศการศึกษาต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

5.3.2 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา สถานศึกษาควรมีการระดมทุนจากสมาคมผู้ปกครอง ในการจัดซื้อสื่อและเทคโนโลยีหรือขอบริจาคสื่อจากหน่วยงานอื่น ใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประดิษฐ์เป็นสื่อซ่อมแซมสื่อที่มีอยู่ ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อประเภทต่างๆ ที่เหมาะสมและสอดคล้องกับผู้เรียนรายบุคคลและรายกลุ่ม

5.3.3 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สถานศึกษาควรมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นและจัดทำทะเบียนแหล่งการเรียนรู้ ควรสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่น โดยการพานักเรียนออกไปศึกษานอกสถานที่

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้ด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษาต้องส่งเสริมให้คณะครูเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศ จัดทำแผนปฏิบัติงานและกำหนดตารางการออกนิเทศอย่างชัดเจน มีการนิเทศอย่างจริงจัง และต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยทำตามแผนปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด

6.1.1 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา สถานศึกษาควรมีการระดมทุนจากสมาคมผู้ปกครอง ในการจัดซื้อสื่อและเทคโนโลยีหรือขอบริจาคสื่อจากหน่วยงานอื่น ใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประดิษฐ์เป็นสื่อซ่อมแซมสื่อที่มีอยู่ จัดทำศูนย์สื่อภายในโรงเรียน ตลอดจนส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อประเภทต่างๆ ที่เหมาะสม และสอดคล้องกับผู้เรียนรายบุคคลและรายกลุ่ม

6.1.2 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สถานศึกษาควรจัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพื่อให้โรงเรียนนำไปสู่การปฏิบัติ ควรมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นและจัดทำทะเบียนแหล่งการเรียนรู้ จัดตั้งงบประมาณและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดกิจกรรมเพิ่มขึ้น ควรสนับสนุนและใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาในท้องถิ่นโดยการพานักเรียนออกไปศึกษานอกสถานที่ ครูจัดสถานการณ์การเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในและนอกสถานศึกษา

6.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาคั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาด้านการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

6.2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

6.2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

7. เอกสารอ้างอิง

- Chin No , S. (2013). *Kansueksa Panha Kan Borihanngan Wichakan Sathan Sueksa Tam Khwam Khithen Khong Khru Sangkat Ongkan Borihan Suan Changwat Nakha Ratchasima*. Unpublished Master's Thesis in Educational Administration, Vongchavalitkul University. Nakhon Ratchasima Province.
- Ministry of Education. (2008). *Laksut Kaen Klang Kansueksa Khanphuenthan Phutthasakkarat 2551*, Bangkok: Agricultural Cooperative Federation of Thailand.
- _____. (2009). *Khumue Kan Patibatngan Kharatchakan Khru*. Bangkok: Kurusapa Printing.
- Office of the Basic Education Commission. (2007). *Naeothang Kan Krachai Amnat Kan Borihan Lae Kan Chatkan Sueksa Hai Khanakammakan Samnakngan Khet Phuenthi Kansueksa Lae Sathan. Sueksa*. Bangkok: Agricultural Cooperative Federation of Thailand.

- Pak Ka Lo, T. (2011). *Saphap Patchuban Lae Panha Kan Borihanngan Wichakan Nai Rongrian Khanat Lek Tam Khwam Khithen Khong Phuborihan Khru Lae Khanakammakan Sathan Sueksa Sangkat Samnakngan Khet Phuenthi Kansueksa Prathomsueksa Nakhon Ratchasima Khet 1*. Unpublished Master's Thesis in Educational Administration, Vongchavalitkul University. Nakhon Ratchasima Province.
- Phuprasoet, K. (2002). *Kan Borihanngan Wichakan Sathan Sueksa*, Bangkok: Thip Phap Bli Khe Chan.
- Run Charoen, T. (2012). *Khwam Pen Mue Achip Nai Kan Chat Lae Borihan Kansueksa Yuk Patirup Kansueksa*(7th ed.). Bangkok: Khaofang.
- Si Sa-at , B. (2010). *Kan Wichai Bueangton*(8th ed.). Bangkok: Su Wi Ri Ya San.
- Thanu Pakon , S. (2014). *Kansueksa Panha Kan Borihanngan Wichakan Khong Rongrian Sangkat Samnakngan Khet Phuenthi Kansueksa Prathomsueksa Nakhon Ratchasima Khet 3*. Unpublished Master's Thesis Educational Administration, Vongchavalitkul University. Nakhon Ratchasima Province.
- The Office of Standards and Quality Assessment. (2010). *Rang Matrathan Kansueksa Somso Rop 3 Phuea Pramoen Khunnaphap Phainok*. Bangkok: National Bureau of Standards and Quality Assessment.
- To Sakun , P. (2010). *Kan Borihanngan Wichakan Nai Rongrian Khanat Lek Sangkat Samnakngan Khet Phuenthi Kansueksa Nakhon Ratchasima Khet 6. Tam Khwam Khithen Khong Phuborihan Lae. Khru*. Unpublished Master's Thesis in Educational Administration, Vongchavalitkul University. Nakhon Ratchasima Province.
- Thum Phong, C. (2007). *Sueksa Panha Kan Borihanngan Wichakan Khong Rongrian Nai King-amphoe Nikhom Phatthana Sangkat Samnakngan Phuenthi Kansueksa Changwat Rayong Khet 1*. Unpublished Master's Thesis in Educational Administration, Burapa University. Chon Buri Province.
- Wang Pha Nit, P. (2013). *Ekkasan Prakopkan Son Wicha Withi Witthaya Kan Wichai Thang Sangkhomsat Phuea Kan Borihan Kansueksa*. Vongchavalitkul University. Nakhon Ratchasima Province
- Wong Anu Tara Rot , P. (2010). *Kan Borihanngan Wichakan*. Bangkok Media Center. Bangkok.